BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Број: ЈН2-03-07-1-901-8/21
Мостар, 24.06.2021. године

Канцеларија за разматрање жалби БиХ, филијала Мостар рјешавајући по жалби потенцијалног понуђача Дескинжињеринг д.о.о. Бања Лука од 23.03.2021. године, заступаног по пуномоћнику др Остоји Кременовићу адвокату из Бања Луке, изјављеној на Тендерску документацију број: 13/06-3-11-30-455/2021 из марта 2021. године, у поступку јавне набавке – набавка, испорука, монтирање и пуштање у рад редомата – систем чекања у реду у Порезној испостави града Мостара, уговорног органа Порезна управа Федерације БиХ, на основу члана 93. став (7), члана 104. и 111. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама ("Службени гласник БиХ" број 39/14), на сједници ad hoc Vijeća IV а, одржаној дана 24.06.2021. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

1. **Усваја се жалба** понуђача Дескинжињеринг д.о.о. Бања Лука од 23.03.2021. године, заступаног по пуномоћнику др Остоји Кременовићу адвокату из Бања Луке, **и поништава се:**
   Тендерска документација - набавка, испорука, монтирање и пуштање у рад редомата – систем чекања у реду у Порезној испостави града Мостара број: 13/06-3-11-30-455/2021 из марта 2021. године, заједно са Обавјештењем о набавци број: 1415-7-1-25-3-42/21 од 13.03.2021. године објављеном на Порталу јавних набавки.
2. Усваја се захтјев жалиоца за накнаду трошкова састава предметне жалбе, изјављене по пуномоћнику др Остоји Кременовићу адвокату из Бања Луке у износу од 658,12 КМ.
3. Обавезује се Уговорни орган Порезна управа Федерације БиХ да жалиоцу Дескинжињеринг д.о.о. Бања Лука, заступаном по пуномоћнику др Остоји Кременовићу адвокату из Бања Луке, исплати износ од 658,12 КМ у року од 15 дана од дана пријема овог Рјешења.
4. О повратy средстава уплаћених на име накнаде за покретање жалбеног поступка овај орган донијет ће посебно рјешење.

Образложење

Уговорни орган Порезна управа Федерације БиХ (у даљњем тексту: уговорни орган) покренуо је поступак јавне набавке – набавка, испорука, монтирање и пуштање у рад редомата – систем чекања у реду у Порезној испостави града Мостара конкурентским захтјевом за достављањем понуда, за који је Обавјештење о набавци број: 1415-7-1-25-3-42/21 објављено на Порталу јавних набавки дана 13.03.2021. године.

На Тендерску документацију у предметном поступку јавне набавке, жалбу је изјавио потенцијални понуђач Дескинжињеринг д.о.о. Бања Лука, заступан по пуномоћнику др Остоји Кременовићу адвокату из Бања Луке (у даљњем тексту: жалилац), коју је уговорни орган, поступајући у складу с чланом 100. став (5) Закона о јавним набавкама прослиједио овом органу, код кога је запримљена дана 31.03.2021. године.

Наведена жалба је комплетирана уплатом накнаде за покретање жалбеног поступка дана 09.04.2021. године.

Жалилац у жалби наводи:

„Жалилац подноси жалбу због погрешне примјене Закона о јавним набавкама а заснива је на следећим жалбеним наводима:

1. Тачком 3.2 предметне ТД, дефмисана је обавеза понуђача да, у циљу доказивања способности обављања професионалне дјелатности, у понуди доставе доказ о регистрацији у одговарајућим професионалним или другим регистрима земље у којој су регистрирани или да осигурају посебну изјаву или потврду надлежног органа којом се доказује њихово право да обављају професионалну дјелатност, која је у вези с предметом набавке. Понуђачи су у сврху доказивања испуњавања услова из члана 46. Закона, обавезни доставити:

a) Копију рјешења о упису у судски регистар или извод из судског регистра/актуални извод из судског регистра или други доказ своје регистрације у одговарајућим професионалним или другим регистрима у земљи
b) Копију увјерења о порезној идентификацији издату од надлежне Порезне управе
c) Копију увјерења о идентификационом броју издато од надлежне Управе за индиректно опорезивање БиХ

Захтјев уговорног органа за достављање копије увјерења о пореској идентификацији издатог од стране надлежне пореске управе, те копије увјерења о идентификационом броју издатог од стране Управе за индиректно опорезивање БиХ, није у складу са чланом 46. Закона о јавним набвакама. Наиме, чланом 46. Закона о јавним набавкама прописано је да уговорни орган може од понуђача захтјевати да докажу своју регистрацију у одговарајућим професионалним или другим регистрима у којим су регистровани... којим **доказују њихово право да обављају професионалну дјелатност, која је у вези са**

предметом набавке. За доказивање способности обављања професионалне дјелатности довољан је само доказ дефмисан тачком 3.2 под а) предметне ТД - доказ о упису у судски регистар или други доказ о регистрацији у професионалним или другим регистрима, а докази из тачке 3.2 под б) ТД нису докази којима се докзује способност обављања професионалне дјелатности која је у вези са предметом ове јавне набавке (уредно извршавање обавеза по основу пореза и доприноса се доказује доказима на основу члана 45. Закона о јавним набавкама - тачка 3.1.1 предметне ТД). Прописивање обавезе достављења доказа из тачке 3.2 под б) ове ТД имају за посљедицу само додатне трошкове понуђача, а нису докази на којим се може цијенити способност обављања професионалне дјелатности. Уговорни орган на захтјев потенцијалног понуђача од 19. Марта 2021. Године за појашњењем ТД у односу на захтјеве из тачке 3.2 под б) ТД, не објашњава разлоге зашто захтјева наведене доказе кад нису у складу са захтјевима дефмисаним чланом 46. ЗЈН.

2. Тачком 3.4 предметне ТД, уговорни орган дефиниче доказе које требају понуђачи да доставе у понудама у циљу доказивања техничке И професионалне способности, како слиједи:

a) Изјава понуђача о техничкој опремљености и оспособљености за уредно и квалитетно извршење предмета јавне набавке са описом техничке опремљености и оспособљености кандидата/понуђача (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача);

b) Изјава понуђача о гаранцији на уграђене дијелове, извршене радове и исправно функционисање у периоду од најмање 24 (двадесетчетири) мјесеца од момента примопредаје (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

c) Изјава понуђача о осигураном сервису и добављивости резервних дијелова као и техничкој подршци у гарантном и постгарантном периоду (од најмање 24 мјесеца постгарантног периода) (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

d) Изјава понуђача којом потврђује да ће у гарантном року вршити редовно одржавање и сервисирање редомата на лицу мјеста без могућности даљинског приступа (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

e) Изјава понуђача да има или ће у гарантном и постгарантном периоду имати на располагању сервис за сервисирање испоручене робе (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

f) Изјава понуђача да ће се у случају квара и позива овлаштеног лица испред Порезне управе Федерације БиХ одазвати на позив у року не дужем од 24 сата од момента пријема позива. Уколико понуђач није у могућности да у року од седам дана отклони квар, мора доставити оправдано образложење у којем детаљно мора навести разлоге немогућности отклањања квара, које мора прихватити уговорни орган. Уколико уговорни орган не прихвати образложење, понуђач је дужан испоручити нову робу у року од 30 дана од дана

пријема писаног образложења уговорног органа (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

g) Изјава понуђача којом се обавезује да ће извршити обуку кадра за руковање инсталираном опремом (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

h) Изјава понуђача да ће након извршења набавке, испоруке, монтирања и пуштања у рад предмета набавке предати Порезној управа Федерације БиХ цјелокупан изворни софтверски код редомата са развојним окружењем, са правом да може модификовати и дорађивати софтверски код за своје потребе, без права продаје софтвера трећим лицима (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потпиује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

i) каталог у којем је слика понуђене робе са свим техничким карактеристикама и тај дио преведен на један од службених језика у БиХ. Каталог мора бити овјерен печатом понуђача на мјестима гдје је понуђена роба, која уједно мора бити и означена. У случају да роба не одговара задатим техничким карактеристикам у Прилогу број 2. и 3. тендерске документације, понуда ће се сматрати неприхватјивом

j) Изјава понуђача да ће приликом испоруке предметне робе доставити упутство за руковање преведено на један од службених језика у БиХ (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

k) Изјава понуђача којом се обавезује да ће након инсталације опреме извршити све потребне модификације софтвера за кориштење инсталиране опреме прилагођену потребама, захтјевима и пословним процесима Порезне управе Федерације БиХ (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

Уговорни орган је дефинисао **доказе** за доказивање техничке и професионалне способности понуђача према члану 49. Закона о јавним набавкама (техничка И професионална способност у поступку набавке робе), али **није дефинисао минималне услове** за доказивање техничке И професионалне способности, на основу члана 44. став 2.и 3. Закона о јавним набавкама, који обавезује уговорни орган да у тендерској документацији дефмише захтјеве за квалификацију понуђача на начин да утврди минималне захтјеве за квалификацију понуђача у погледу њихове техничке И професионалне способности. Ако уговорни орган не пропише минималне услове за доказивање техничке И професионалне способности, већ само доказе, може довести до повреде општих принципа јавне набавке, нарочито принципа транспарентности поступка И различитог третмана понуђача, јер поједини докази могу се различито тумачити И примјењивати.

3. У Обрасцу за цијене понуде, Прилог 3, Опис ставке под редним бројем 1 дефинисани су захтјеви Totem za izdavanje listova sa rednim brojevima, modemi dizajn crne boje , sa monitorom osjetljim na dodir Veličina / tip: 19 "TFT LCD s LED pozadinskim osvjetljenjem.

Rezolucija: min 1280 x 1024.

Boje: min 16,7 milijuna. Kut gledanja: 178/178 stupnjeva.

Zaslon osjetljiv na dodir: PCAP. Trajnost: min 36 milijuna dodira.

CPU: min četverojezgreni (1,9912,42) GHZ.
Memorija: min 4 GB. L2 predmemorija: min 2 MB.
HDD: SSD od min 120 GB. Mreža: min 2 gigabitna Ethernet priključka. USB: 4x
USB 2.0 na I / O. 4x USB 2.0 s unutarnjim konektorom. I/ O priključci: Audio line-out, Mic-in. **OS: Windows 10**

Подносилац жалбе је 19.3.2021. године затражио од уговорног органа појашњење описа ставки из Обрасца за цијену понуде, наводећи конретне ставке које се могу довести у везу са повредом начела најефикаснијег коришћења јавних средстава, те начела забране фаворизивања одређеног понуђача (члан 3. и 44. Став 3. Закона ојанима набавкама). Подносилац жалбе посебно истиче навођења захтјева за Windows 10, с обзиром да И друга технолошка рјешења која испуњавају сврху ове јавне набавке, могу бити прихватљива,а за уговорни орган далеко фмансијски повољнија. Није основно образлођење уговорног органа да због тога што посједује своје системе заштите И користи windows 10, с обзиром да све иде преко заштиченог поља, а то је сервер пореске управе. Пореска управа ради се Мицрософт платформом, те не постоји могућност коришћења других оперативних Система. Уговорни је дужан у тендерској документацији омогућити нуђење еквивалентног производа и прописати начин доказивања еквивалентности (члан 54. Став 10. Закона о јавним набавкама).

Имајући у виду да је Порезна управа раније набављала и тренутно користи у оквиру своје рачунарске мреже информатичке суставе (сви мрежни штампачи, све IP камере, сви IP телефони и си.) чији су оперативни системи Linux OS или његови деривати стиче се утисак да захтев за Windows OS није утемељен и коегзистентан и самим тим дискриминишући фаворизујући једно техничко решење. Важно је напоменути да и решења базирана на Linux OS такође имају могућност интеграције са Active Directory Порезне управе као Windows OS. Свесни смо чињенице да порезна управа за све своје ПЦ радне станице користи Windows OS, али је важно напоменути да постоји пуна компатибилност приступа са тих истих ПЦ станица другим ресурсима који раде на Linux OS односно не може се порећи да се свакодневно у оквиру Порезне управе са тих истих рачунара врши штампање докумената на мрежним штампачима (укључујући и управљање самим штампачима), прегледају записи са IP видео надзора, приступа се IP телефонској централи и IP телефонима итд, при чему сви ти постојећи ресурси као оперативни систем у основи користе Linux OS односно не користе Windows OS.

4. У тачкама 5), 8), 9), 10) описане су техничке карактеристике: Switch за увезивање HDMI уређаја, HDMI трансмитер, HDMI пријемник на начин да искључује могућност нуђења еквивалентних роба а што би подразумијевало и обавезу уговорног органа да пропише начин доказивања еквивалентности понуђених роба које се разликују у погледу техничких карактеристика у односу на захтјеване робе. На тржишту роба које су предмет ове јавне набавке постоје

робе које у потпуности испуњавају сврху ове јавне набавке а могу имати различите техничке карактеристике у односу на захтјевано а у потпуности су комплементарне са предметом ове јавне набавке (Тако на примјер роба потенцијалног понуђача који нуди робу Avantech рроизвођача садржи техничко рјешење које искључује потребу за посебном нставком под редним бројем 5), 8) и 9) а у потпуности постиже сврху јавне набавке која је дефмисана тендерском документацијом).

5. У обрасцу за цијену понуде - Прилог број 3 под, редним бројем 10) на страници 35 описа ставке описан је mini PC za digitalno oglašavanje mini PC za digitalno oglašavanje,13 3.60 GHz,WIN10, Napajanje 12-19 VDC, 8GB radna memorija, 120 GB SSD, lxDP preko USB-C + 1h4K HDMI), SDXC, 7.1 audio preko HDMI / DP + kombinirani priključak + dvostruki mikrofon na FP-u конкретно ради се о набавци мини PC за дигитално оглашавање са описаним карактерситикама а набавка овог уређаја не претставља дио предмета набавке, јавне набавке испорука, монтирање и пуштање у рад редомата тако да је Уговорни орган дужан исту изоставити из предмета набавке или предмет јавне набавке подијелити у више лотова на начин да лотови чине одређене цјелине односно да се тачка 10) укључи у посебан лот.

6. У обрасцу за цијену понуде - Прилог број 3 под, редним бројем 11) на страници 35 описа ставке описан је PC srver sa slijedećim karakteristikama: 4U, kao Heop 6 jezgri ili ekvivalent istih ili boljih specifikacija, kao Intel® Heop 2126G 3.30 GHz ili ekvivalent istih ili boljih specifikacija, min 16 GB RAM, 1x2TB, kao Intel UHD P630ili ekvivalent istih ili boljih specifikacija, 8xUSB, lxLAN, 2xDP ili ekvivalent istih ili boljih specifikacija, конкретно ради се о набавци PC Servera са описаним карактерситикама а набавка овог уређаја не претставља дио предмета набавке, јавне набавке испорука, монтирање и пуштање у рад редомата тако да је Уговорни орган дужан исту изоставити из предмета набавке или предмет јавне набавке подијелити у више лотова на начин да лотови чине одређене цјелине односно да се тачка 11) укључи у посебан лот.

Имајући у виду предње, жалилац изјављује предметну жалбу, те предлаже уговорном органу да, на основу члана 100. ЗЈН, жалбу усвоји, измијени тендерску документацију у оспораваним дијеловима, те настави поступак јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама, подзаконским актима И предметном ТД. У том случају, жалилца захтјева од уговорног органа да му надокнади трошкове поступка који укупно износе 658,12 КМ (562,00 КМ на име адвокатске услуге И 96,12 КМ на име ПДВ-а) -

трошкови заступања жалиоца од стране адвоката према тарифном броју 2, 11 и 12 Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Сл. гласник Републике Српске" број 68/05 и 96/19).

Ако уговорни орган сматра даје жалба неоснована, дужан је да исту прослиједи предметну другостепеном органу - Канцеларији за разматрање жалби Филијала Мостар. Жалилац захтјева од другостепеног органа да жалбу усвоји и поништи оспораванутендерску документацију и поступак јавне набавке у цјелини.

Такође, жалилац захтјева од другостепеног органа да, на основу члана 108. Закона о управном поступку, наложи уговорном органу да жалиоцу надокнади трошкове поступка који укупно износе 658,12 КМ (562,00 КМ на име адвокатске услуге И 96,12 КМ на име ПДВ-а) - трошкови заступања жалиоца од стране адвоката према тарифном броју 2,11 и 12 Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („С1. гласник Републике Српске[11] број 68/05 и 96/19).

Жалилац захтјева поврат уплаћене накнаде за покретање жалбеног поступка, у износу којег одреди другостепени орган."

Уговорни орган у изјашњењу на жалбу наводи:

„Поступајући по жалби, Уговорни орган је утврдио како слиједи:

I. Жалба је благовремена, допуштена и изјављена од овлаштеног лица (пуномоћ од 23.03.2021. године приложена уз жалбу).

II. **Жалба је неуредна.** Овај Уговорни орган је извршио провјеру формалних претпоставки за улагање жалбе, које се морају испунити на страни жалитеља, како би се приступило мериторном рјешавању у вези са допуштености, благовремености и изјављености од стране овлаштеног лица у складу са одредбама члана 109. став 1. Закона о јавним набавкама БиХ, као и на претпоставке прописане чланом 105. Закона о јавним набавкама БиХ. Приликом провјере предметних претпоставки, овај орган је утврдио да садржај жалбе не одговара одредби члана 105. Закона о јавним набавкама БиХ, јер уложена жалба не садржи доказ о плаћеној накнади за покретање жалбеног поступка коју је жалитељ обавезан платити у износу приписаном у члану 108. Закона о јавним набавкама БиХ. Сукладно наведеном, овај Уговорни орган је утврдио да је жалба неуредна те да ју као такву треба **одбацити.**

III. **Жалба је у цијелости неоснована,** те је Уговорни орган, у року од пет (5) дана од датума запримања прослеђује Уреду за разматрање жалби, са сљедећим изјашњењем на наводе жалбе, као и комплетном документацијом у вези са поступком против којег је жалба изјављена на даље надлежно поступање.

IV. О трошковима поступка ће се одлучити посебним Рјешењем/закључком, сукладно одедбама члана 108. став 4.) Закона о управном поступку БиХ („Службени гласник БиХ" број: 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16).

Образложење

Жалилац у жалби предлаже да Уговорни орган усвоји жалбу, измијени тендерску документацију у оспораваним дијеловима те настави поступак јавне набавке сукладно Закону о јавним набавкама, подзаконским актима и предметном тендерском документацијом, као и накнаду трошкова поступка у износу од 658,12 КМ увећане за износ ПДВ-а, у супротном да исту прослиједу Уреду за разматрање жалби са захтјевом да Уред за разматрање жалби усвоји жалбу и поништи оспоравану тендерску документацију и поступак јавне набавке у цјелини.

Као жалбене наводе жалитељ у жалби истиче сљедеће:

Тендерском документацијом у тачки 3.2. уговорни орган је, у циљу доказивања способности обављања професионалне дјелатности, од понуђача као доказ тражио „Копију рјешења о упису у судски регистар или извод из судског регистра/актуални извод из судског регистра или други доказ своје регистрације у одговарајућим професионалним или другим регистрима у земљи, Копију увјерења о порезној идентификацији издату од надлежне Порезне управе и Копију увјерења о идентификационом броју издато од надлежне Управе за индиректно опорезивање БиХ".

Наиме, жалитељ истиче да захтијевање наведених докумената није у складу са чланом 46. Закона о јавним набавкама којим је прописано да уговорни орган може од понуђача захтијевати да докажу своју регистрацију у одговарајућим професионалним или другим регистрима. Жалитељ наводи да је за доказивање способности довољан само доказ тражен тачком 3.2. а) тендерске документације, а да докази из тачке 3.2. б) и ц) нису докази којима се доказује способност обављања професионалне дјелатности у вези са предметном набавке те да се ти докази (уредно извршавање обавеза по основу пореза и доприноса доказују на основу члана 45. Закона о јавним набавкама), те да тражење тих доказа имају за посљедицу само додатне трошкове понуђача, а нису докази на којима се може цијенити способност обављања професионалне дјелатности, као и да уговорни орган није објаснио зашто захтијева наведене доказе када нису у складу са захтјевима дефинираним у члану 46. Закона о јавним набавкама.

Тачком 3.4. тендерске документације уговорни орган дефинише доказе које понуђачи требају доставити, како слиједи, од а) до к), али није дефинисао минималне услове за доказивање техничке и професионалне способности на основу члана 44. Закона о јавним набавкама те да је наведеним поступањем повријеђен општи принцип јавне набавке, а то је принцип транспарентности поступка и различитог третмана понуђача.

Надаље, жалитељ истиче да су у прилогу број 3. тендерске документације дефинисани захтјеви у погледу Тотема за издавање листова, да је жалитељ затражио од Уговорног органа појашњење описа ставки, конкретно ставке која доводи у вези са повредом начела најефикаснијег коришћења јавних средстава те начела забране фаворизовања одређеног понуђача, а све поводом захтјева за windows 10. Жалитељ такође наводи да постоје и друга технолошка рјешења која испуњавају сврху набавке, а да образложење које је дао уговорни орган није прихватљиво те да је уговорни орган дужан у тендерској документацији прихватити и прописати еквивалент. Жалитељ наводи да Порезна управа тренутно користи системе чији су оперативни системи linux или деривати.

Тачкама 5., 8., 9. и 10. Прилога број 3 тендерске документације Уговорни орган

прописао је техничке карактеристике HDMI уређаја, HDMI трансмитера, HDMI пријемника на начин да искључују могућност нуђења еквивалентних роба.

Тачком 10. Прилога број 3. тендерске документације Уговорни орган је описао мини РС за дигитално оглашавање за коју жалитељ наводи да не представља дио предмета набавке те да је исту Уговорни орган дужан изоставити из тендерске документације или набавку подијелити на ЛОТ-ове.

Тачком 11. Прилог број 3. тендерске документације Уговорни орган је описао РС сервер са карактеристикама наводећи да набавка тог уређаја не представља дио предметне набавке те да је исту Уговорни орган дужан изоставити из тендерске документације или набавку подијелити на ЛОТ-ове.

Имајући у виду неосноване и паушалне жалбене наводе Уговорни орган даје сљедеће изјашњење:

Везано за први жалбени навод, који се односи на тачку 3.2 тендерске документације - способност обављања професионалне дјелатности:

Уговорни орган је у тендерској документацији у тачки 3.2., прописао да понуђач у сврху доказа о испуњавању услова из члана 46. Закона, обавезан је доставити:

a) Копију рјешења о упису у судски регистар или извод из судског регистра/актуални извод из судског регистра или други доказ своје регистрације у одговарајућим професионалним или другим регистрима у земљи

b) Копију увјерења о порезној идентификацији издату од надлежне Порезне управе

c) Копију увјерења о идентификационом броју издато од надлежне Управе за индиректно опорезивање БиХ уз напомену да наведени документи се признају на територији Босне и Херцеговине, без обзира на којем нивоу власти су издати.

Такође, Уговорни орган је прописао да се докази под а), б) и ц) достављају као овјерена копија оригинала, с тим да датум овјере не може бити старији од три мјесеца рачунајући од дана достављања понуде (под даном достављања понуде сматра се дан/датум, који је Уговорни орган одредио у тендерској документацији као дан/датум за пријем понуда) те да у случају да се у понуди не доставе наведени документи у вези способности обављања професионалне дјелатности понуђача (члан 46. Закона) или се не доставе на начин како је напријед тражено, понуђач ће бити искључен из даљег учешћа због неиспуњавања наведеног услова за квалификацију.

Чланом 46. Закона о јавним набавкама прописано је да уговорни орган у тендерској документацији може од кандидата / понуђача захтијевати **да докажу своју регистрацију у одговарајућим професионалним или другим регистрима земље у којој су регистрирани** или да осигурају посебну изјаву или потврду надлежног органа којом се доказује њихово право да обављају професионалну дјелатност, која је у вези са предметом набавке.

Сљедствено томе, уговорни органи могу у тендерској документацији прописати одредбу да од понуђача захтијевају да доставе неки документ којим ће доказати да су **регистровани код надлежног органа и да имају право да се баве дјелатношћу која је предмет набавке.**

Дакле, уговорни органи, уколико захтијевају овај услов, дужни су дефинисати доказ којим се доказује испуњеност услова у погледу регистрације.

Способност обављања професионалне дјелатности понуђача, у складу са чланом 46. Закона о јавним набавкама није услов који се обавезно поставља у тенедерској документацији, већ уговорни орган процјењује да ли овај услов сматра битним за испоруку предмета набавке у сваком случају појединачно.

Будући да се регистрација привредних субјеката у БиХ врши у судовима, као доказ, поред осталих, се може тражити актуелни извод из судског регистра и друга документа о регистрацији понуђача код надлежних органа. За физичка лица / обртнике - предузетнике може се тражити одговарајући документ о регистрацији издат од надлежног органа, према важећим прописима о обртницима / предузетницима

Како је Уговорни орган тендерском документацијом јасно прописао тражене доказе, а сходно одредби члана 46. Закона о јавним набавкама БиХ у вези са чланом 44. Закона о јавним набавкама БиХ и одредбама Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда то је овај жалбени навод неоснован. Законом о јавним набавкама нити подзаконским актима из области јавних набавки нису тачно прописани документи које уговорни органи могу тражити, већ је наведено остављено на диспозицију уговорним органима, уз обавезу да у тендерској документацији јасно дефинишу те документе.

Овај Уговорни орган је мишљења да тражени докази представљају минималне захтјеве у погледу доказивања професионалне способности понуђача којима понуђачи доказују да посједују валидан упис у судски регистар као доказ своје регистрације, да су уредно регистровани код надлежне Порезне управе и да посједују Увјерење о регистрацији као основни услов за обављање дјелатности, односно рад, те да посједују уредно пријаву код Управе за индиректно опорезивање (или да нису у систему ПДВ-а што је значајно за провјеру понуђене цијене понуђача).

Уговорни орган наглашава да од понуђача није захтијевао да у понуди доставе доказе о уредном испуњавању порезних обавеза, како то неосновано и паушално жалитељ истиче у жалби, већ само копију увјерења о порезној идентификацији и увјерења о идентификационом броју, а да сходно одредбама тачке 5.3. и 5.3.1. тендерске документације само понуђач који буде изабран као најповољнији, по пријему Одлуке о избору најповољнијег понуђача и Обавјештења о резултатима поступка, доставља доказе о уредно измиреним порезним обавезама као и доказе из члана 45. и 47. Закона о јавним набавкама

Наиме, Уговорни орган је у тачкама 5.3. и 5.3.1. тендерске документације на страни број 22. и 23. тендерске документације јасно прописао сљедеће:

По пријему писмене Обавијести Уговорног органа/позива којим се тражи достављање тражених докумената, изабрани понуђач је дужан одговорити искључиво писмено и у остављеном року. Као рок пријема докумената сматрат ће се рок који је Уговорни орган оставио у писменом позиву (седам дана од дана пријема Обавјештења о резултатима поступка). Документи упућени поштом, уколико стигну након рока утврђеног за пријем истих у позиву за достављање докумената из члана 45. и 47. Закона о јавним набавкама, сматрат ће се закашњелим и са истима ће се поступити као да Уговорном органу нису достављени у остављеном року.

Чланом 44. ставови (3) и (4) Закона о јавним набавкама БиХ је прописано да Уговорни орган у тендерској документацији и сукладно тендерској документацији, дефинише документе којима ће понуђачи доказивати да испуњавају постављене услове из члана 45.

став 1. тачке а) до д) и став 2. тачке а) и 47. Закона о јавним набавкама БиХ.

Документи које је понуђач дужан доставити, на начин и у року како је напријед наведено су, како слиједи:

1. Кандидат/понуђач у кривичном поступку није осуђен правоснажном пресудом за кривична дјела организираног криминала, корупцију, превару или прање новца, у складу с важећим прописима у Босни и Херцеговини или земљи у којој је регистриран - Увјерење Суда Босне и Херцеговине (Суд БиХ, ул. Краљице Јелене број 88, 71 000 Сарајево)

2. Кандидату/понуђачу у кривичном пострупку није изречена правоснажна пресуда којом је осуђен за кривично дјело учешћа у криминалној организацији, за корупцију, превару или прање новца - Увјерење надлежног суда спрема сједишту кандидата/понуђача

3. Кандидат/понуђач није под стечајем или је предмет стечајног поступка, осим у случају постојања важеће одлуке о потврди стечајног плана или је предмет поступка ликвидације, односно у поступку је обустављања пословне дјелатности, у складу с важећим прописима у Босни и Херцеговини или земљи у којој је регистриран - Увјерење надлежног општинског суда према сједишту кандидата/понуђача

4. Кандидат/понуђач је испунио обавезе у вези с плаћањем пензионог и инвалидског осигурања и здравственог осигурања, у складу с важећим прописима у Босни и Херцеговини или прописима земље у којој је регистриран - Увјерење надлежне Порезне управе, према сједишту кандидата/понуђача

5. Кандидат/понуђач је испунио обавезе у вези с плаћањем директних и индиректних пореза, у складу с важећим прописима у Босни и Херцеговини или земљи у којој је регистриран - Увјерење Управе за индиректно опорезивање БиХ

6. Потврда пословне банке (издата послије објаве обавјештења о набавци) да главни рачун понуђача наведен у Јединственом регистру рачуна (с назнаком да се ради о главном рачуну понуђача) није био блокиран у задњих шест (6) мјесеци од дана објаве Обавјештења о набавцина порталу јавних набавки.

Наглашавамо да увјерење о пореској идентификацији издато од надлежне Порезне управе и увјерење о идентификационом броју издато од надлежне Управе за индиректно опорезивање БиХ сваки привредни субјект мора имати у документацији (уколико послује у складу са законом и посједује одобрење за рад, односно испуњава услове за рад и обављање дјелатности) обзиром да се не ради о документима која се морају посебно вадити и иста морају бити јасно истакнута на видном мјесту сваког привредног друштва, те да тражење копије тих аката апсолутно не представља било какво додатно излагање понуђача додатним трошковима нити је тражење истих у било ком дијелу ограничавајуће за понуђаче, а како то неосновано наводи жалитељ.

Зашто је жалитељу спорно доказивање своје способности обављања професионалне дјелатности наведеним документима остаје нејасно, па чак и сумњиво и требало би бити

предметом провјере других надлежних органа.

Овдје посебно наглашавамо да понуђачи немају право да одређују шта ће уговорни органи сматрати довољним као доказом одређене способности понуђача, имајући у виду да жалитељ кроз цијелу жалбу износи субјективно лаичко мишљење шта се има сматрати довољним доказом, а шта не. Дискрециono право сваког уговорног органа је да тендерском документацијом пропише доказе које ће захтијевати од понуђача, наравно под условом даје такво доказивање дозвољено и сврсисходно јавној набавци те да није ограничавајуће односно дискриминаторно, а што је у конкретном случају овај уговорни орган и учинио.

Везано за други жалбени навод, који се односи на тачку 3.4 тендерске документације - способност обављања техничке и професионалне способности:

Чланом 48. став (1) Закона о јавним набавкама прописано да уговорни орган може, зависно од врсте, количине или обима, или намјене предмета набавке, захтијевати доказе који се односе на техничку и професионалну способност. Другим ријечима, провјера техничке и професионалне способности понуђача није обавезна, већ уговорни орган бира да ли ће вршити провјеру кавлификације понуђача у овом дијелу. Уколико се одлучи да врши провјеру техничке и професионалне способности понуђача, чланом 48. став (7) Закона о јавним набавкама прописано је да је уговорни орган дужан у тендерској документацији јасно и прецизно дефинисати те захтјеве, што је овај уговорни орган конкретно и учинио.

Дакле, не постоје обавезни документи за доказивање техничке и професионалне способности понуђача, већ понуђач треба да достави доказе које уговорни орган захтијева конкретном тендерском документацијом (ако уопште захтијева), а уговорни орган документе које може тражити од понуђача дефинише тендерском документацијом.

Имајући у виду напријед наведено као и предмет јавне набавке, Уговорни орган је тендерском документацијом у тачки 3.4., а у сврху доказивања испуњавања увјета техничке и професионалне способности тражио:

a) Изјава понуђача о техничкој опремљености и оспособљености за уредно и квалитетно извршење предмета јавне набавке са описом техничке опремљености и оспособљености кандидата/понуђача (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача);

b) Изјава понуђача о гаранцији на уграђене дијелове, извршене радове и исправно функционисање у периоду од најмање 24 (двадесетчетири) мјесеца од момента примопредаје (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

c) Изјава понуђача о осигураном сервису и добављивости резервних дијелова као и техничкој подршци у гарантном и постгарантном периоду (од најмање 24 мјесеца постгарантног периода) (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

d) Изјава понуђача којом потврђује да ће у гарантном року вршити редовно одржавање и сервисирање редомата на лицу мјеста без могућности даљинског приступа (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

e) Изјава понуђача да има или ће у гарантном и постгарантном периоду имати на располагању сервис за сервисирање испоручене робе (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

f) Изјава понуђача да ће се у случају квара и позива овлаштеног лица испред Порезне управе Федерације БиХ одазвати на позив у року не дужем од 24 сата од момента пријема позива. Уколико понуђач није у могућности да у року од седам дана отклони квар, мора доставити оправдано образложење у којем детаљно мора навести разлоге немогућности отклањања квара, које мора прихватити уговорни орган. Уколико уговорни орган не прихвати образложење, понуђач је дужан испоручити нову робу у року од 30 дана од дана пријема писаног образложења уговорног органа (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

g) Изјава понуђача којом се обавезује да ће извршити обуку кадра за руковање инсталираном опремом (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

h) Изјава понуђача да ће након извршења набавке, испоруке, монтирања и пуштања у рад предмета набавке предати Порезној управа Федерације БиХ цјелокупан изворни софтверски код редомата са развојним окружењем, са правом да може модификовати и дорађивати софтверски код за своје потребе, без права продаје софтвера трећим лицима (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

i) каталог у којем је слика понуђене робе са свим техничким карактеристикама и тај дио преведен на један од службених језика у БиХ. Каталог мора бити овјерен печатом понуђача на мјестима гдје је понуђена роба, која уједно мора бити и означена. У случају да роба не одговара задатим техничким карактеристикам у Прилогу број 2. и 3. тендерске документације, понуда ће се сматрати неприхватјивом

j) Изјава понуђача да ће приликом испоруке предметне робе доставити упутство за руковање преведено на један од службених језика у БиХ (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

k) Изјава понуђача којом се обавезује да ће након инсталације опреме извршити све потребне модификације софтвера за кориштење инсталиране опреме прилагођену потребама, захтјевима и пословним процесима Порезне управе Федерације БиХ (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

Из тражених доказа је јасно видљиво и прецизно прописано да као минималне услове у погледу техничке и професионалне способности понуђача Уговорни орган тражи да су понуђачи технички опремљени и оспособљени за уредно и квалитетно извршење предмета

јавне набавке, да дају гаранцију на испоручену опрему у року не краћем од 24 мјесеца, да могу осигурати сервис и добављивост резервних дијелова као и техничку подршку, да ће у гарантном року вршити одржавање опреме без даљинског приступа, да ће имати на располагању сервис за сервисирање опреме, да ће се одазвати у случају пријаве квара, да ће обучити кадар за руковање опремом, да ће предати изворни софтверски код опреме Порезној управи са правом да Порезна управа може дорађивати софтвер према својим потребама без права продаје трећим лицима, каталошки приказати опрему коју нуди са техничким карактеристикама најједном од службених језика у БиХ, предати упутсво за руковање на једном од службених језика у БиХ, те да ће након инсталације опреме исту прилагодити пословним процесима Порезне управе Федерације БиХ.

Напријед наведени докази су дефинисани на начин да су јасни и да нити у једном дијелу нису двосмислени или конкрадикторни, а из самих доказа се може јасно произвести закључак који су то услови у погледу доказивања техничке и професионалне способности.

Остаје нејасно зашто жалитељ сматра да дефинисање доказа и услова на овај начин могу довести до повреде принципа транспарентности и различитог третмана, обзиром да су исти јасно и недвосмислено дефинисани и прописани, једнаки за све понуђаче и без могућности различитог тумачења или примјене, а нарочито имајући у виду да је уговорни орган све тражене доказе тражио у виду изјаве понуђача, коју даје понуђач на свом меморандуму и овјерава печатом и потписом овлаштеног лица понуђача.

Чланом 2. став (1) тачка И) Закона о јавним набавкама је прописано да је понуда:

1) прихватљива - ако испуњава све услове који се траже тендерском документацијом,

2) неприхватљива - ако не испуњава услове који се траже тендерском документацијом;

Чланом 57. став (1) Закона о јавним набавкама је прописано да се у поступку јавне набавке кандидат/понуђач придржава захтјева и услова из тендерске документације.

чланом 68. став (4) тачка и) Закона о јавним набавкама је прописано да уговорни орган обавезно одбацује понуду која није потпуна и не испуњава захтјеве из тендерске документације.

Са друге стране, чланом 53. став (1) Закона о јавним набавкама дефинисано је даје уговорни орган обавезан да у тендерској документацији да потпуне информације о условима уговора и поступку додјеле уговора, а који су кандидатима/понуђачима довољни за припрему захтјева за учешће, односно понуда на стварно конкурентској основи. Чланом 2. став (1) Упутства за припрему модела тендерске документације и понуда прописано је да се тендерска документација израђује на начин да садржи све потребне податке који привредном субјекту омогућавају израду захтјева за учешће и/или понуде. Чланом 3. став (1) Упутства прописано је да тендерска документација садржи све неопходне информације и појашњења који морају бити дефинисани јасно, на основу којих кандидати/понуђачи могу припремити своје захтјеве за учешће/понуде.

Стим у вези овај уговорни орган је мишљења да је приликом постављања доказа којима понуђачи доказују своју техничку и професионалну способности поступао законито поштујући све прописе из области јавних набавки примјењиве за конкретну јавну набавку, на јасан и недвосмислен начин, без ограничавања понуђача у било ком погледу, а имајући у виду предмет набавке и захтјеве уговорног органа. Очигледно је да жалитељу не одговарају захтјеви које овај Уговорни орган тражи у погледу предметне јавне набавке те

да из тог разлога исте и оспорава, а што доводи у питање његов начин рада као и опрему коју би понудио у својој понуди, која вјероватно не задовољава тражене услове због лоше или упитне квалитете.

Везано за трећи жалбени навод, који се односи на Прилог бр. 3 тендерске документације:

Прилогом број 3. тендерске документације уговорни орган је дефинисао предмет јавне набавке у погледу минималних захтјева тражене опреме. Уговорни орган је такође захтијевао да понуђена опрема односно **техничке карактеристике морају задовољавати софтверско рјешење које је компатибилно са windows 10, а не испоруку опреме са инсталираним windows 10, како то неосновано наводи жалитељ.** Наведену напомену односно појашњење Уговорни орган је дао на страни број 35. тендерске документације.

Наиме, Порезна управа Федерације БиХ је орган извршне власти у Федерацији БиХ под ингеренцијом Федералног министарства финанција односно Федералне владе. Влада Федерације БиХ је за све федералне институције потписала уговор са Мицрософтом и тиме наложила свим федералним институцијама да у свом раду користе искључиво лиценцирани софтвер у информационом систему у којем је све на Microsoft платформи те сва ИТ опрема која је власништво Порезне управе Федерације БиХ посједује лиценцу за Wиndowc 10ЛТСЦ И ВЛК за све Windows OS и Microsoft Office, те је сва ИТ опрема која је у власништву Порезне управе Федерације БиХ и која чини робусни информациони систем Порезне управе Федерације БиХ базирана искључиво на Microsoft платформи.

Дакле, како опрема која је предмет јавне набавке ће бити инсталирана у Порезној управи Федерације БиХ иста мора бити компатибилна са Windows 10 оперативним системима за које Порезној управи Федерације БиХ и свим другим федералним институцијама лиценцу набавља Влада Федерације БиХ, у супротном иста би у потпуности била бескорисна за кориштење у Порезној управи Федерације БиХ и не би била компатибилна нити са једним уређајем који је дио робусног информационог система Порезне управе Федерације БиХ.

Уговорни орган не оспорава наводе жалитеља да сигурно постоје друга технолошка рјешења која би евентуално испунила сврху предметне јавне набавке, али у конкрентом случају таква технолошка рјешења су неприхватљива за Порезну управу Федерације БиХ и иста би у потпуности била неупотребљива у Порезној управи Федерације БиХ. Уговорни орган такође не спори наводе жалитеља у еквивалентности робе, али у конкретном случају не постоји еквивалент наведеном, имајући у виду напријед наведено као и чињеницу да Порезној управи Федерације БиХ Влада Федерације БиХ купује и обнавља лиценце, конкретно Microsoft Windows 10 за сву ИТ опрему власништва Порезне управе Федерације БиХ и ИС-а, те да је Влада Федерације БиХ извршила потписивање уговора са Мицрософтом за све федералне институције и тиме ограничила било какве друге могућности федералним органима у погледу наведеног (тј. набавке или обнављања лиценцу за друга рјешења). Како је на свим ИТ уређајима власништва Порезне управе Федерације БиХ инсталиран Windows 10 то је нужно да понуђена опрема која је предмет јавне набавке буде компатибилна са windows 10, односно да софтвер за редомате подржава Windows и да се може инсталирати на Windows платформи, како је то уговорни орган и захтијевао у тендерској документацији.

Уговорни орган је тендерском документацијом захтијевао да понуђачи при испоруци

опреме, односно у конкретном случају требају задовољити јесте да понуђена опрема односно софтвер за управљање редоматима буде компатибилан, односно може се инсталирати на платформу Windows 10 и увезати са радом односно управљања бројевима и редом чекања са рачунарима запосленика у сервис центру за које је намијењен наведени систем, а који имају искључиву Microsoft платформу, обзиром даје право уговорног органа да изабере на којем оперативном систему ће радити, а уједно и обавеза да слиједимо инструкције надлежних органа, у конкретном случају Владе Федерације БиХ која је одлучила да њене институције користе софтвер од Мицрософта, како је то горе образложено.

У конкретном случају Уговорни орган није тражио испоруку опреме или робе са инсталирани оперативним системом Windows 10 већ да исти мора бити компатибилан са Windows 10, а како је то и наведено у напомени на страни број 35. тендерске документације.

Наводе жалитеља да Порезна управа Федерације БиХ у оквиру своје рачунарске мреже посједује опрему чији су оперативни системи Linux OS или деривати су неосновани, односно паушални и представљају само нагађања жалитеља и стварање привида у евентуалну основаност жалбених навода, обзиром да не постоји могућност да жалитељ има информације о наведеном јер се ради о високо штићеном систему који је строго повјерљив, те као такве нећемо посебно образлагати, а ради сигурносног аспекта и заштите информационог система Порезне управе Федерације БиХ нисмо у мгоућности износити детаље око истог.

Везано за четврти жалбени навод, који се односи на тачке 5., 8., 9. и 10. Прилога број 3. тендерске документације:

У погледу жалбених навода који се односе на тражене техничке карактеристике из тачака 5., 8., 9. и 10. Прилога број 3. тендерске документације, уговорном органу је нејасно зашто жалитељ истиче да је наведено дискриминација, односно фаворизирање било којег понуђача обзиром да се ради о компактним међусклоповима преко којег се преносе комбинирани звучни/видео подаци у некомпримираном облику, односно HDMI је дигитална алтернатива за аналогне видео/аудио стандарде као што су: коаксијални кабел, композитни видео, S-Video, SCART, компонентни видео, D-Terminal, те VGA, те као такви нису карактеристични за било коју марку, понуђача или слично. Исти служе само као пријеносници некомпресованих видео података и компресованог или некомпресованог дигиталних аудио података са извора на компатибилни монитор рачунара, видео пројектора, дигиталне телевизије или дигиталног аудио уређаја и најчешће се користе у пракси за тражене намјене. Лаички речено, ради се о кабловима који преносе садржаје и исти нису карактеристични нити за једног произвођача, марку или врсту, и широко су распострањени на тржишту.

У конкретном случају, а имајући у виду све напријед наведено, можемо основано закључити да жалитељ својом жалбом врши дискриминацију и ограничава конкуренцију јер фаворизује тачно једног произвођача, понуђача односно марку или врсту опреме коју очигледно једино има у својој понуди, односно произвођача Avantech. Конкретно, једино наведени понуђач посједу системски софтвер који се инсталира на QMS сервер и то Linux OS, а што је и специфична карактеристика наведеног понуђача.

Напријед наведено посебно наглашавамо јер у случају да је уговорни орган прописао

карактеристике на другачији начин, нпр. конкретно карактеристике произвођача Avantech које преферира жалитељ онда би можда неки други потенцијални понуђач уложио жалбу тврдећи да је он дискриминиран итд., а што све представља поновно враћање на полазну тачку.

Везано за пети и шести жалбени навод, који се односи на тачку 10, и 11. Прилога број 3. тендерске документације:

У погледу жалитељевих навода да опрема која је тражена тачкама 10. и 11. Прилога број 3. тендерске документације не представљају дио предмета набавке и да их је уговорни орган требао искључити у потпуности одбацујемо као паушалне и неосноване. Наиме, понуђачи немају право да одређују шта ће уговорни органи набавити односно који дијелови представљају дио набавке, а који не, и уговорни орган није у обавези да то посебно образлаже. Наравно, све под условом да се ради о роби која представља једну цјелину и која је дио опреме која се набавља.

У конкретном случају саставни дио тражене опреме јесте и уређај за дигитално оглашавање будући даје исто саставни дио тражених редомата и као такво директно се увезује са редоматима и у директној је вези са радом редомата обзиром да се на истима омогућава дистрибуција садржаја са редомата које желимо пренијети порезним обвезницима, односно омогућавају дистрибуција садржаја са редомата информативног карактера или садржаја информативног карактера из надлежности појединих шалтера и услуга из надлежности Порезне испостава због које порезни обвезник и долази, нпр. који број је сљедећи на реду, на који шалтер порезни обвезник одлази, који шалтер не ради или једноставно информације о бројевима на тотему те упуту који број представља коју област из надлежности рада Порезне испоставе Града Мостара односно услугу коју порезни обвезник жели од Порезне испоставе (да би порезни обвезник добио тражену услугу од стране запосленика мора знати на који шалтер ће отићи и која су му документа потребна, односно у коначници који број треба узети на тотему за издавање бројева и која документа мора имати са собом).

Такође, тражени РС са минималним карактеристикама описаним у тачки 11. Прилога број 3 тендерске документације је саставни дио тражених редомата, односно за функсионисање истих. Наиме, редомати функционишу на основу параметара односно постављених инпута које би изабрани најповољнији понуђач дефинисао према пословним процесима Порезне управе Федерације БиХ. Дакле, исти морају посједовати и софтвер за управљање редоматима и системом чекања у реду (обзиром да исти са сигурносног аспекта не може бити саставни дио мреже тј. сервера Порезне управе), за повлачење података и извјешћа о броју порезних обвезника који су посјетили одређени шалтер, броју обрађених захтјева, издатих листића и др. Обзиром да редомати не раде тј. не функционишу без софтвера, а да се софтвер као апликација за управљање мора инсталирати на рачунар (на који Порезна управа Федерације БиХ може инсталирати искључиво и једино платформу Windows 10) тиме је тражени РС из тачке 11. Прилога број 3. тендерске документације неопходан и као такав саставни дио предметне јавне набавке за нормалан рад и функционисање редомата. Карактеристике траженог рачунара су постављене на начин да дефинишу минималне и максималне захтјеве и посједују одредницу "као", то је ноторно да уговорни орган не преферира нити једну врсту, марку или произвођача, већ само поставља минималне карактеристике које мора посједовати да

би могао да подржи апликативно windows 10 и софтвер за рад, управљање и дорађивање редомата. Овдје је посебно важно нагласити да тражени рачунар по карактеристима не задовољава остале пословне процесе и апликације Порезне управе Федерације БиХ те да је као такав само погодан за пратећи софтвер редомата и у друге сврхе се не може користити, те редомати без траженог РС и РС без тражених редомата нису употребљиви. Конкретно, као примјер неоснованости и паушалности жалбених навода наводимо примјер, да би према наводима жалитеља, уговорни орган требао покренути поступак набавке редомата, али без тотема за издавање листића. Циљ јавне набавке јесте да се једном набавком обухвати све што је потребно за конкретни предмет набављања, а не да се врши разбијање набавке и проводи више поступака набавке за исту ствар, што није дозвољено. Такође, у конкреном случају подјела на лотове није могућа из разлога што све тражене ставке представљају једну цјелину за функционисање предмета набавке, те би евентуалном подјелом на лотове, како сваки лот представља поступак за себе, било упитно окончање предмета набавке и употребљивост траженог. Надаље, понуђачи, у циљу добијања уговора увијек имају могућност подуговарања за одређене ставке и да на тај начин наступе заједнички и заједнички испуне захтјеве уговорног органа, а што жалитељу очигледно није познато.

Дакле, све тражене ставке из Прилога број 3., тендерске документације су у вези једна са другом и одвајање тих ставки би тражену опрему учинило неупотребљивом те самим тиме јавну набавку несврсисходном. Све тражене и описане ставке из Прилога број 3. тендерске документације чине једну цјелину и све ставке су у директној вези једна са другом, бит ће инсталиране у сервис центру у Порезној испостави Града Мостара као систем чекања у реду. Такође, из разлога високе штићености информационог система Порезне управе Федерације БиХ и немогућности даљинског приступа из вана, тражена ставка је неопходна будући да би иста служила само за редомате, те у случају било каквих интервенција или сервиса или потребе приступа редоматима тј. софтверу, приступ би био омогућен директно са наведеног ПЦ-а, без угрожавања штићености информационог система и сервера Порезне управе Федерације БиХ. Дакле, инсталирани редомати и пратећа опрема нити на било који начин могу или смију бити повезани са конекцијама, интернет везом и другим везама са сервером Порезне управе Федерације БиХ и захтијевају одвојени систем управљања од свих других који су у Порезној управи и у вези са сервером, тј. робусним информационим системом.

Још једном наглашавамо да понуђачи немају право да одређују шта је уговорном органу потребно, а шта није, немају право да одређују какве захтјеве ће уговорни орган поставити односно тражити тендерском документацијом у погледу доказа о квалификацији понуђача и погледу техничких карактеристика тражене опреме, све док такви захтјеви нису директно супротни Закону о јавним набавкама. У конкретном случају овај уговорни орган је у цијелости, поштујући одредбе Закона о јавним набавкама и подзаконских аката, формулисао доказе у погледу квалификације понуђача као и техничке спецификације, није се позивао на искључиве марке или произвођаче, осим захтјева да сва испоручена роба и софтвери морају бити компатибилни са Windows 10, из разлога који су детаљно образложени у насловном изјашњењу и који не зависе од уговорног органа.

Надаље, жалитељ нигдје није доказао нити учинио вјероватним постојање чињенице и разлога који се тичу правног интереса на подношење жалбе, повреду поступка или повреду

примјене материјалног права које су истакнуте у жалби, или да се тендерском документацијом фаворизује тачно одређени понуђач или тачно одређена марка (осим што у жалби фаворизује искључиво произвођача Avantech). Оно што је важно напоменути у жалбеним поступцима јесте доказивање у поступку по жалби, у смислу члана 102. Закона о јавним набавкама, којим чланом је прописано да је жалилац дужан да докаже или барем учини вјероватним постојање чињеница и разлога који угрожавају правни интерес жалиоца, односно кад год је то могуће жалилац би требао да предложи и доказе којим се изнесене тврдње поткрјепљују. Такође, чланом 105. тачка х) Закона о јавним набавкама БиХ предвиђено је да жалба садржи и приједлог доказа.

Жалитељ у жалби не доказује да је уговорни орган тендерском документацијом жалитеља дискриминирао или да фаворизује само тачно одређеног понуђача, већ се бави питањима које ставке уговорни орган треба набавити, а које не треба, на што нема право. Такође, захтјев жалитеља да другостепени орган усвоји жалбу и поништи тендерску документацију, а самим тиме и цјелокупан поступак јавне набавке говори у прилог да интенција жалитеља није поштена и фер борба за добијање уговора по јавној набавци, већ искључиво прилагођавање предметне јавне набавке само њему и рушење предметног поступка јавне набавке тражењем поништење исте у цјелости као и спречавање Порезне управе Федерације БиХ у дигиталном напредовању и омогућавању што боље, брже, квалитетније и ефикасније услуге порезним обвезницима.

Претходно наведено би значило да би жалитељ требао да, кад год је то могуће, жалбене наводе поткријепи и доказима, односно како његови жалбени наводи и тврдње утјечу на другачију Одлуку Уговорног органа.

Такође, чланом 97. Закона о јавним набавкама БиХ уређен је институт активне легитимације, односно овим чланом је прописано да жалбу може поднијети сваки привредни субјект који има или је имао интерес за додјелу уговора о јавној набавци и који учини вјероватним да је у конкретном поступку јавне набавке била или је могла бити проузрокована штета због поступања уговорног органа, а које се у жалби наводи као повреда овог закона и подзаконских аката од стране уговорног органа у поступку јавне набавке.

Дакле, сукладно цитираној одредби Закона о јавним набавкама БиХ, сама чињеница да жалитељ има статус „потенцијалног понуђача", не значи да он а приори има и активну легитимацију / право на жалбу, већ је потребно да буду интегрално испуњена и два услова: да је понуђач имао интерес за додјелу уговора о јавној набавци, и да понуђач трпи штету због поступања Уговорног органа. У конкретном случају није испуњен нити један од наведена два услова, из разлога које смо образложили у насловном изјашњењу.

У прилог горе наведено, а једноставном претрагом портала јавних набавки се може јасно увидјети да жалитељ нема додијељен нити један уговор који је исти или сличан предметној јавној набавци, да се додијељени уговори претежно базирају на сервисирању медицинске опреме, а што све говори у прилог неоснованости жалбених навода, паушалности истих те непостојању активне легитимације у конркетној јавној набавци.

У смислу одредби члана 97. Закона предлажемо да се поднесена жалба одбаци и као процесно неисправна.

Имајући у виду горе наведено, Уговорни орган сматра да је правилно и законито, у складу са свим важећим законским, подзаконским и интерним актима сачинио тендерску

документацију.

У погледу постављеног захтјева за надокнаду трошкова поступка који се састоје од накнаде адвокату у износу од 658,12 КМ увећано за износ ПДВ-а истичемо да је исти неоснован, имајући у виду све горе изнесено, те упућујемо на став Суда БиХ изнесен у Пресуди број С1 3 У 023495 16 У од 16.03.2018.године.

У конкретном случају Суд БиХ је већ једном у погледу трошкова поступка заузео став у Пресуди број: С1 3 У 023495 16 У од 16.03.2019.године, те поновно у Пресуди број: С1 3 У 023495 18 Увп од 27.09.2018.године којом је Захтјев за преиспитивањем судске одлуке одбијен.

С тим у вези, потпуно је оправдан став Суда БиХ, на којем ставу се темељи и досадашња поштена пракса Уреда за разматрање жалби БиХ, да се у погледу трошкова поступка односно накнада адвоката у поступцима јавних набавки ради о поступку непроцјењиве вриједности, на основу кога се обрачунава износ награде за састав поднеска адвоката, поштујући и одредбе Закона о управном поступку и сразмјерно дијелу са којим је адвокат евентуално успио са поднеском пред другостепеним органом.

С обзиром на изложено, Уговорни орган предлаже да Уред/Канцеларија за разматрање жалби, након проведеног поступка, предметну жалбу, у складу са одредбама члана 111. став 1. тачка ц) Закона о јавним набавкама БиХ, одбије као неосновану.

У прилогу се доставља комплетна документација у вези са поступком против којег је изјављена жалба и то:

- Оригинал жалба жалиоца с прилогом пуномоћи -1 примјерак
- Одлука о обустављању поступка јавне набавке,
- Изјашњење на жалбу
- Одлука о покретању поступка јавне набавке
- Тендерска документација
- Обавјештење о набавци
- Извјештај о преузимању тендерске документације од стране понуђача

Доказ о обавјештавању понуђача који су преузели тендерску документацију о обустави поступка“

Овај орган је у складу са чланом 94. став (3) Закона о јавним набавкама актом број: ЈН2-03-07-1-9011-4/21 од 01.04.2021. године доставио жалиоцу изјашњење уговорног органа ради евентуалног очитовања на исто. Жалилац је доставио одговор на изјашњење уговорног органа у коме наводи:

„Подносилац жалбе остаје код жалбе у цјелини и код свих жалбених навода и сматра да оспоравани Акт уговорног органа - његово изјашњење по жалби није оспорио основаност предметне жалбе и да су поједини наводи уговорног органа нетачни. Наводимо као примјер следеће:

1. Везано за наш трећи жалбени навод, који се односи на Прилог број 3 ТД:

На страни број 8 и 9 ИЗЈАШЊЕЊА О ЖАЛБИ везано за наш трећи жалбени навод уговорни орган је навео даје у ТД захтијевао да се на тотему за издавање листића тражи да техничке карактеристике робе задовољавају услове да су компатибилни са

Windows 10 оперативним системом, али он изричито тражи OS: Windows 10, што се може видјети у ТД на страни 34. (траженим спецификацијама тотема), такође приликом нашег питања са портала јавних набавки од 19.03.2021. године Уговорни орган је навео да изричито тражи Windows 10 јер га морају користити јер је све на Windows 10 платформи у склопу њиховог система, гдје ће и сам редомат да буде. Жалитељ не спори право Уговорног органа да користи оперативни систем који жели већ спори наводе Уговорног органа да изричито тражи OS Windows 10 а не да је редомат компатибилан и да се програм за прозивање корисника може инсталирати на њихове постојеће рачунаре који користи Windows 10. Даље, Уговорни орган је навео да су неосноване тврдње кориштења других OS (Linux и његових деривата), ми стојимо иза наше тврдње да Уговорни орган сигурно посједује опрему која користи исте јер у продаји не постоји опрема (камере, IP камере, скенери, штампачи, контрола радног времена, алармни системи,...) који имају Windows оперативни систем у себи, а једноставном претрагом портала јавних набавки, као и планом јавних набавки Уговорног органа може се доказати даје Уговорни орган набављао горе наведено.

2. **Везано за наш четврти жалбени навод, који се односи на тачке 5., 8., 9. и 10. прилога 3. ТД:**

   На страни 9 ИЗЈАШЊЕЊА О ЖАЛБИ уговорни орган наводи да му је нејасно зашто жалитељ истиче да му је наведено дискриминација, односно фаворизација било којег понуђача обзиром да се ради о компактним међусклоповима. Жалитељ не спори даје ријеч о лајички речено кабловима који служе за повезивање аудио-видео сигнала, жалитељ спори чињеницу да се морају искористити баш ови каблови за то повезивање, и чињеница да се тражи баш ова врста каблова доводи у питање да ли Уговорни орган фаворизује једног понуђача. Уговорни орган може да захтијева и да тражи редомат какав год он жели али не смије да ограничи каквим кабловима и склоповима ће се потенцијални понуђач служити.

3. **Везано за наш пети и шести жалбени навод, који се односи на тачку 10. и 11. прилога брои 3. ТД:**

   На страни број 10 ИЗЈАШЊЕЊА О ЖАЛБИ уговорни орган је изјавио да уређај за оглашавање служи за дистрибуцију садржаја са редомата (бројеви који требају да буду услужени, који број треба да се узме са тотема...). У ТД на страни 33, под редним бројем 1 налази се Тотем за издавање листова са дисплејом осјетљивим на додир - Зар на дисплеју на самом тотему не би требале да буду исписани називи услуга и тако би сам корисник знао коју услугу да изабере, а на страни 34 ТД, под редним бојем 3 налази се лед дисплеј које се смјешта изнад радног сваког радног мјеста - гдје се налази број који се тренутно услужује, такође у ТД се тражи и Аудио запис гдје ће корисник који је следећи у реду чекања бити гласовно прозван од стране самог редомата, на страни 34 ТД, ставка под редним брјем 7 служи за додатни приказ прозивних бројева и додатних реклама, а не мини PC са дигитално оглашавање гдје жалитељ и даље тврди даје ово непотребно за само функционисање редомата. Такође, желимо да скренемо пажњу даје Уговорни орган на страни 35 ТД,

ставка под редним бројем 10 Mini PC за дигитално оглашавање искључиво тражио OS: Win 10, као што је и искључиво тражио и Intelov процесор i3 3,60GHz, а није дефинисао минималне и максималне карактеристике истог као што Уговорни орган тврди, те је самим тим ограничио стварно клонкуренцију и доводи до сумње даје фаворизован само један понуђач који очигледно нема другог рјешења за преношење видео сигнала са редомата него да се беспотребно купују компоненте које додатно финансијски оптерећују Уговорног органа.

У наставку на страници 10 ИЗЈАШЊЕЊА О ЖАЛБИ Уговорни орган тврди да му је тражени PC са минималним карактеристика описан у тачки 11. Прилога број 3 ТД саставни дио редомата јер ће служити како би увезао редомат о један засебан систем који ће бити неовисан од њиховог постојећег система и мреже, што доводи до контрадикције навода Уговорног органа од раније да ће редомат бити у њиховом систему мреже и да им је зато потребан OS Windows 10 и да све мора да буде компатибилно са наведеним оперативним системом. У даљем тексту се спомиње да ће се такође тај PC користити како би Уговорном органу биле пружене информације о корисницима који су били услужени и који требају бити услужени, због статистике, итд... Ову сву статистику коју је Уговорни орган навео може да извуче из Тотема који је тражен на страници број 33, под редним бројем 1 Прилог бр. 3 ТД. Те жалитељ остаје при томе да му тражени PC са минималним карактеристика који јер горе описан није потребан за функционисање и несметан рад редомата те да се излаже беспотреном додатном финансијском трошку, или да се предметна набавка подијели у ЛОТ-ове уколико им је тражени PC неопходан за нешто друго.

Такође, ми смо мишљења сходно горе наведеном даје сам редомат без ових додатних ствари могуће увезати у засебну мрежу која треба да буде неовисна од тренутне (како је Уговорни орган навео) без наведених ставки који служе вјероватно да се ограничи предмет јавне набавке и фаворизује један понуђач. Жалилац је навео само једног од водећих произвођача редомата на теротирији Републике Србије (Avantech), чији се редомати налазе у сличним институцијама.

Прије упуштања у разматрање жалбених навода овај орган је утврдио да је жалба допуштена, благовремена и изјављена од стране овлаштеног лица, све у складу са чланом 109. Закона о јавним набавкама.

Овај орган је утврдио да су испуњени и формални услови за рјешавање по жалби у складу са члановима 105. и 108. став (3) Закона о јавним набавкама.

Жалба је дјелимично основана.

Поступајући по жалби у жалбеном поступку пред овим органом, изведени су докази на основу прегледа достављеног материјала, те је извршена анализа сваког доказа појединачно и у њиховој међусобној вези, а у односу на жалбене наводе и прописани законски поступак.

Жалилац у првом жалбеном наводи да је тачком 3.2 предметне ТД, дефинисана је обавеза понуђача у сврху доказивања испуњавања услова из члана 46. Закона, да доставе:
а) Копију рјешења о упису у судски регистар или извод из судског регистра/актуални извод из судског регистра или други доказ своје регистрације у одговарајућим професионалним или другим регистрима у земљи
б) Копију увјерења о порезној идентификацији издату од надлежне Порезне управе
ц) Копију увјерења о идентификационом броју издато од надлежне Управе за индиректно опорезивање БиХ
Жалилац наводи да захтјев уговорног органа за достављање копије увјерења о пореској идентификацији издатог од стране надлежне пореске управе, те копије увјерења о идентификационом броју издатог од стране Управе за индиректно опорезивање БиХ, није у складу са чланом 46. Закона о јавним набавкама.

Овај орган је увидом у тендерску документацију (евиденцијски број јавне набавке: 13/06-3-11-30-455/2021 из марта 2021. године), утврдио да је уговорни орган тачком 3.2 (способност за обављање професионалне дјелатности (члан 46. Закона)) прописао:

Понуђач у сврху доказа о испуњавању услова из члана 46. Закона, обавезан је доставити:
а) Копију рјешења о упису у судски регистар или извод из судског регистра/акуални извод из судског регистра или други доказ своје регистрације у одговарајућим професионалним или другим регистрима у земљи
б) Копију увјерења о порезној идентификацији издату од надлежне Порезне управе
ц) Копију увјерења о идентификационом броју издато од надлежне Управе за индиректно опорезивање БиХ

Чланом 46. Закона о јавним набавкама је прописано:

(1) Уговорни орган у тендерској документацији може од кандидата/понуђача захтијевати да докажу своју регистрацију у одговарајућим професионалним или другим регистрима земље у којој су регистровани или да обезбиједе посебну изјаву или потврду надлежног органа којом се доказује њихово право да обављају професионалну дјелатност, која је у вези са предметом набавке.
(2) Документи из става (1) овог члана признају се на територији Босне и Херцеговине, без обзира на којем нивоу власти су издати.

Наведеном одредбом Закона о јавним набавкама прописано је да уговорни орган у тендерској документацији може од кандидата/понуђача захтијевати да докажу своју регистрацију у одговарајућим професионалним или другим регистрима земље у којој су регистровани или да обезбиједе посебну изјаву или потврду надлежног органа којом се доказује њихово право да обављају професионалну дјелатност, која је у вези са предметом набавке.

С тим у вези овај огран сматра да уговорни орган има право да у складу са чланом 46. Закона о јавним набавкама тражи Копију рјешења о упису у судски регистар или извод из судског регистра/актуелни извод из судског регистра или други доказ своје регистрације у одговарајућим професионалним или другим регистрима у земљи.
Међутим, тражење Копије увјерења о порезној идентификацији издатог од надлежне Порезне управе и Копије увјерења о идентификационом броју издатог од надлежне Управе за индиректно опорезивање БиХ, је за овај орган спорно, из разлога јер се наведени документи не могу сматарати доказима за члан 46. Закона о јавним набавкама, односно за регистрацију у одговарајућим професионалним или другим регистрима земље у којој су регистровани или да обезбиједе посебну изјаву или потврду надлежног органа којом се доказује њихово право да обављају професионалну дјелатност, **која је у вези са предметом набавке**.
На основу наведеног, овај жалбени навод је **основан.**

У другом жалбеном наводу жалилац наводи да тачком 3.4 предметне ТД, уговорни орган дефинише доказе које требају понуђачи да доставе у понудама у циљу доказивања техничке и професионалне способности, те да је Уговорни орган дефинисао **доказе** за доказивање техничке и професионалне способности понуђача према члану 49. Закона о јавним набавкама (техничка И професионална способност у поступку набавке робе), али **није дефинисао минималне услове** за доказивање техничке и професионалне способности, на основу члана 44. став 2.и 3. Закона о јавним набавкама, који обавезује уговорни орган да у тендерској документацији дефинише захтјеве за квалификацију понуђача на начин да утврди минималне захтјеве за квалификацију понуђача у погледу њихове техничке и професионалне способности. Ако уговорни орган не пропише минималне услове за доказивање техничке и професионалне способности, већ само доказе, може довести до повреде општих принципа јавне набавке, нарочито принципа транспарентности поступка и различитог третмана понуђача, јер поједини докази могу се различито тумачити и примјењивати.

Овај орган је увидом у тендерску документацију (евиденцијски број јавне набавке: 13/06-3-11-30-455/2021 из марта 2021. године), утврдио да је уговорни орган тачком 3.4 (Техничка и професионална способност (члан 48. – 51. Закона)) прописао:

У сврху доказивања испуњавања увјета техничке и професионалне способности понудељи су дужни доставити:

а) Изјава понуђача о техничкој опремљености и оспособљености за уредно и квалитетно извршење предмета јавне набавке са описом техничке опремљености и оспособљености кандидата/понуђача (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача);

б) Изјава понуђача о гаранцији на уграђене дијелове, извршене радове и исправно функционисање у периоду од најмање 24 (двадесетчетири) мјесеца од момента примопредаје (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и

овјерава печатом понуђача)

ц) Изјава понуђача о осигураном сервису и добављивости резервних дијелова као и техничкој подршци у гарантном и постгарантном периоду (од најмање 24 мјесеца постгарантног периода) (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

д) Изјава понуђача којом потврђује да ће у гарантном року вршити редовно одржавање и сервисирање редомата на лицу мјеста без могућности даљинског приступа (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

е) Изјава понуђача да има или ће у гарантном и постгарантном периоду имати на располагању сервис за сервисирање испоручене робе (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

ф) Изјава понуђача да ће се у случају квара и позива овлаштеног лица испред Порезне управе Федерације БиХ одазвати на позив у року не дужем од 24 сата од момента пријема позива. Уколико понуђач није у могућности да у року од седам дана отклони квар, мора доставити оправдано образложење у којем детаљно мора навести разлоге немогућности отклањања квара, које мора прихватити уговорни орган. Уколико уговорни орган не прихвати образложење, понуђач је дужан испоручити нову робу у року од 30 дана од дана пријема писаног образложења уговорног органа (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

г) Изјава понуђача којом се обавезује да ће извршити обуку кадра за руковање инсталираном опремом (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

х) Изјава понуђача да ће након извршења набавке, испоруке, монтирања и пуштања у рад предмета набавке предати Порезној управа Федерације БиХ цјелокупан изворни софтверски код редомата са развојним окружењем, са правом да може модификовати и дорађивати софтверски код за своје потребе, без права продаје софтвера трећим лицима (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потпиује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

и) каталог у којем је слика понуђене робе са свим техничким карактеристикама и тај дио преведен на један од службених језика у БиХ. Каталог мора бити овјерен печатом понуђача на мјестима гдје је понуђена роба, која уједно мора бити и означена. У случају да роба не одговара задатим техничким карактеристикам у Прилогу број 2. и 3. тендерске документације, понуда ће се сматрати неприхватјивом

ј) Изјава понуђача да ће приликом испоруке предметне робе доставити упутство за

руковање преведено на један од службених језика у БиХ (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

к) Изјава понуђача којом се обавезује да ће након инсталације опреме извршити све потребне модификације софтвера за коришћење инсталиране опреме прилагођену потребама, захтјевима и пословним процесима Порезне управе Федерације БиХ (Изјаву даје понуђач на свом меморандуму, потписује овлаштено лице и овјерава печатом понуђача)

Чланом 44. став 2.и 3. Закона о јавним набавкама је прописано:

(1) Уговорни орган у тендерској документацији дефинише услове за квалификацију на начин да утврди минимум захтјева за квалификацију кандидата/понуђача у погледу њихове личне способности, економског и финансијског стања, те њихове техничке и/или професионалне способности.
(2) Минимум квалификационих услова које уговорни орган одреди за кандидате/ понуђаче, као и документи који су потребни за њихово доказивање обавезно треба да буду сразмјерни предмету јавне набавке и у складу с њим. Постављени услови не смију имати ограничавајући карактер на конкуренцију и морају бити јасни и прецизни.

На основу наведеног неспорно је да је наведеним законским одредбама прописана обавеза уговорног органа да дефинише услове за квалификацију на начин да утврди минимум захтјева за квалификацију кандидата/понуђача у погледу њихове личне способности, економског и финансијског стања, те њихове **техничке и/или професионалне способности**.
У предметној тендерској документацији, конкретно тачки 3.4, уговорни орган није дефинисао услове за квалификацију кандидата/понуђача у погледу њихове техничке и/или професионалне способности, те овај жалбени навод је **основан**.

У трећем жалбеном наводу жалилац наводи:
У Обрасцу за цијене понуде, Прилог 3, Опис ставке под редним бројем 1 дефинисани су захтјеви
Totem za izdavanje listova sa rednim brojevima, modemi dizajn crne boje , sa monitorom osjetljim na dodir Veličina / tip: 19 "TFT LCD s LED pozadinskim osvjetljenjem.
Rezolucija: min 1280 x 1024.
Boje: min 16,7 milijuna. Kut gledanja: 178/178 stupnjeva.
Zaslon osjetljiv na dodir: PCAP. Trajnost: min 36 milijuna dodira.
CPU: min četverojezgreni (1,99/2,42) GHZ.
Memorija: min 4 GB. L2 predmemorija: min 2 MB.
HDD: SSD od min 120 GB. Mreža: min 2 gigabitna Ethernet priključka. USB: 4x
USB 2.0 na I / O. 4x USB 2.0 s unutarnjim konektorom. I/ O priključci: Audio line-out, Mic-in. **OS: Windows 10**

Подносилац жалбе је 19.3.2021. године затражио од уговорног органа појашњење описа ставки из Обрасца за цијену понуде, наводећи конретне ставке које се могу довести у везу са 3 и 5 повредом начела најефикаснијег кориштења јавних средстава, те начела забране фаворизивања одређеног понуђача (члан 3. и 44. Став 3. Закона о јавнима набавкама). Подносилац жалбе посебно истиче навођења захтјева за Windows 10, с обзиром да и друга технолошка рјешења која испуњавају сврху ове јавне набавке, могу бити прихватљива,а за уговорни орган далеко фмансијски повољнија. Није основно образложење уговорног органа да због тога што посједује своје системе заштите и користи windows 10, с обзиром да све иде преко заштиченог поља, а то је сервер пореске управе. Пореска управа ради се Microsoft платформом, те не постоји могућност кориштења других оперативних Система. Уговорни је дужан у тендерској документацији омогућити нуђење еквивалентног производа и прописати начин доказивања еквивалентности (члан 54. Став 10. Закона о јавним набавкама).

Имајући у виду даје Порезна управа раније набављала и тренутно користи у оквиру своје рачунарске мреже информатичке суставе (сви мрежни штампачи, све IP камере, сви IP телефони и сл.) чији су оперативни системи Linux OS или његови деривати стиче се утисак да захтев за Windows OS није утемељен и коегзистентан и самим тим дискриминишући фаворизујући једно техничко решење. Важно је напоменути да и решења базирана на Linux OS такође имају могућност интеграције са Active Directory Порезне управе као Windows OS. Свесни смо чињенице да порезна управа за све своје PC радне станице користи Windows OS, али је важно напоменути да постоји пуна компатибилност приступа са тих истих PC станица другим ресурсима који раде на Linux OS односно не може се порећи да се свакодневно у оквиру Порезне управе са тих истих рачунара врши штампање докумената на мрежним штампачима (укључујући и управљање самим штампачима), прегледају записи са IP видео надзора, приступа се IP телефонској централи и IP телефонима итд, при чему сви ти постојећи ресурси као оперативни систем у основи користе Linux OS односно не користе Windows OS.

Уговорни орган у изјашњењу наводи:

Прилогом број 3. тендерске документације уговорни орган је дефинисао предмет јавне набавке у погледу минималних захтјева тражене опреме. Уговорни орган је такођер захтијевао да понуђена опрема односно **техничке карактеристике морају задовољавати софтверско рјешење које је компатибилно са windows 10, а не испоруку опреме са инсталираним windows 10, како то неосновано наводи жалитељ.** Наведену напомену односно појашњење Уговорни орган је дао на страни број 35. тендерске документације.

Наиме, Порезна управа Федерације БиХ је орган извршне власти у Федерацији БиХ под ингеренцијом Федералног министарства финанција односно Федералне владе. Влада Федерације БиХ је за све федералне институције потписала уговор са Microsoftom и тиме наложила свим федералним институцијама да у свом раду користе искључиво лиценцирани софтвер у информационом систему у којем је све на Microsoft платформи те сва ИТ опрема која је власништво Порезне управе Федерације БиХ посједује лиценцу за

Windows 10LTSC I VLK за све Windows OS и Microsoft Office, те је сва ИТ опрема која је у власништву Порезне управе Федерације БиХ и која чини робусни информациони систем Порезне управе Федерације БиХ базирана искључиво на Microsoft платформи.
Дакле, како опрема која је предмет јавне набавке ће бити инсталирана у Порезној управи Федерације БиХ иста мора бити компатибилна са Windows 10 оперативним системима за које Порезној управи Федерације БиХ и свим другим федералним институцијама лиценцу набавља Влада Федерације БиХ, у супротном иста би у потпуности била бескорисна за коришћење у Порезној управи Федерације БиХ и не би била компатибилна нити са једним уређајем који је дио робусног информационог система Порезне управе Федерације БиХ.

Овај орган је увидом у тендерску документацију (евиденцијски број јавне набавке: 13/06-3-11-30-455/2021 из марта 2021. године), утврдио да је уговорни орган у Образцу за цијену (Прилог бр. 3) за ставку 1. између осталог прописао:
Totem za izdavanje listova sa rednim brojevima, modemi dizajn crne boje , sa monitorom osjetljim na dodir Veličina / tip: 19 "TFT LCD s LED pozadinskim osvjetljenjem.
Rezolucija: min 1280 x 1024.
Boje: min 16,7 milijuna. Kut gledanja: 178/178 stupnjeva.
Zaslon osjetljiv na dodir: PCAP. Trajnost: min 36 milijuna dodira.
CPU: min četverojezgreni (1,99/2,42) GHZ.
Memorija: min 4 GB. L2 predmemorija: min 2 MB.
HDD: SSD od min 120 GB. Mreža: min 2 gigabitna Ethernet priključka. USB: 4x USB 2.0 na I / O. 4x USB 2.0 s unutarnjim konektorom. I/ O priključci: Audio line-out, Mic-in. **OS: Windows 10.**

Такође, у образцу за Образцу за цијену (Прилог бр. 3) на страници 35. тендерске документације уговорни орган је навео:
Напомена: све техничке карактеристике морају задовољити софтверско рјешење које ће бити инсталирано (компатибилно са win 10), гласовних функција на једном од службених језика у БиХ и исписа латиничког писма.

Разматрајући наведени жалбени навод, за овај орган је спорно што је уговорни орган у ставки 1. Образцу за цијену (Прилог бр. 3), тражио **OS: Windows 10, а у напомени навео да све техничке карактеристике морају задовољити софтверско рјешење које ће бити инсталирано (компатибилно са win 10)**.

Одредбом члана 54. став (9) Закона о јавним набавкама, прописано је да, осим ако није оправдано предметом набавке, у техничкој спецификацији не смије се упутити на одређеног произвођача, на поријекло или на посебан поступак, на марке, патенте, типове или одређено поријекло, ако би се тиме погодовало или искључили одређени привредни субјекти или одређени производи. Такве напомене допуштене су само ако се предмет набавке не може довољно прецизно и разумљиво описати, али се без изузетка морају означити са додатком »или еквивалент«. Непознавање предмета набавке не ослобађа уговорни орган обавезе за дефинисање предмета набавке на стварно конкурентској основи.

Надаље, ставом (10) истог члана наведено је да ако се изузетно објави позив за одређени производ с додатком »или еквивалент«, понуђач мора на за то предвиђеним празним мјестима, према одговарајућим ставкама, навести податке о производу и типу одговарајућег производа који нуди те, ако се то тражи, и остале податке који се односе на тај производ. Критерији мјеродавни за оцјењивање еквивалентности наводе се у опису предмета набавке. Понуђач је дужан да обезбиједи доказ еквивалентности у смислу испуњења захтјева везано за предмет набавке у складу са захтјевима дефинисаним у тендерској документацији. Производи који су у тендерској документацији наведени као примјери сматрају се понуђенима ако понуђач не наведе никакве друге производе на предвиђеном мјесту.

У складу са чланом 53. став (1) Закона о јавним набавкама, уговорни орган припрема тендерску документацију у складу с одредбама Закона и подзаконским актима. **У тендерској документацији уговорни орган даје потпуне информације** о условима уговора и поступцима додјеле уговора, који су понуђачима довољни за припрему својих понуда на стварно конкурентској основи. Такође, приликом припреме тендерске документације уговорни орган поштиват ће принципе једнаког третмана и недискриминације добављача.

У конкретном случају, уговорни је у ставки 1. Образцу за цијену (Прилог бр. 3), тражио **OS: Windows 10,** али није у складу са чланом 54. став (9) Закона о јавним набавкама дао могућност нуђења **„еквивалента“**, те није у складу са чланом 54. став (10) Закона о јавним набавкама одредио **критерије мјеродавне за оцјењивање еквивалентности.**

На основу свега наведеног, овај жалбени навод је **основан.**

У четвртом жалбеном наводу жалилац наводи да су у тачкама 5), 8), 9), 10) описане техничке карактеристике: Switch за увезивање HDMI уређаја, HDMI трансмитер, HDMI пријемник на начин да искључује могућност нуђења еквивалентних роба а што би подразумијевало и обавезу уговорног органа да пропише начин доказивања еквивалентности понуђених роба које се разликују у погледу техничких карактеристика у односу на захтјеване робе. На тржишту роба које су предмет ове јавне набавке постоје робе које у потпуности испуњавају сврху ове јавне набавке а могу имати различите техничке карактеристике у односу на захтјевано а у потпуности су комплементарне са предметом ове јавне набавке (Тако на примјер роба потенцијалног понуђача који нуди робу Avantech произвођача садржи техничко рјешење које искључује потребу за посебном нставком под редним бројем 5), 8) и 9) а у потпуности постиже сврху јавне набавке која је дефмисана тендерском документацијом).

Угворни орган у изјашњењу наводи:

У погледу жалбених навода који се односе на тражене техничке карактеристике из тачака 5., 8., 9. и 10. Прилога број 3. тендерске документације, уговорном органу је нејасно зашто жалитељ истиче да је наведено дискриминација, односно фаворизирање било којег

понуђача обзиром да се ради о компактним међусклоповима преко којег се преносе комбинирани звучни/видео подаци у некомпримираном облику, односно HDMI је дигитална алтернатива за аналогне видео/аудио стандарде као што су: коаксијални кабел, композитни видео, S-Video, SCART, компонентни видео, D-Terminal, те VGA, те као такви нису карактеристични за било коју марку, понуђача или слично. Исти служе само као пријеносници некомпресованих видео података и компресованог или некомпресованог дигиталних аудио података са извора на компатибилни монитор рачунара, видео пројектора, дигиталне телевизије или дигиталног аудио уређаја и најчешће се користе у пракси за тражене намјене. Лаички речено, ради се о кабловима који преносе садржаје и исти нису карактеристични нити за једног произвођача, марку или врсту, и широко су распострањени на тржишту.

У конкретном случају, а имајући у виду све напријед наведено, можемо основано закључити да жалитељ својом жалбом врши дискриминацију и ограничава конкуренцију јер фаворизује тачно једног произвођача, понуђача односно марку или врсту опреме коју очигледно једино има у својој понуди, односно произвођача Avantech. Конкретно, једино наведени понуђач посједу системски софтвер који се инсталира на QMS сервер и то Linux OS, а што је и специфична карактеристика наведеног понуђача.
Напријед наведено посебно наглашавамо јер у случају да је уговорни орган прописао карактеристике на другачији начин, нпр. конкретно карактеристике произвођача Avantech које преферира жалитељ онда би можда неки други потенцијални понуђач уложио жалбу тврдећи да је он дискриминиран итд., а што све представља поновно враћање на полазну тачку.

Разматрајући жалбени навод, овај орган сматра да је исти **неоснован**, из разлога јер уговорни орган у ставкама 5., 8., 9. и 10. Прилога број 3. тендерске документације није упутито на одређеног произвођача, на поријекло или на посебан поступак, на марке, патенте, типове или одређено поријекло, ако би се тиме погодовало или искључили одређени привредни субјекти или одређени производи, односно тражио је посебан наставак или каблове који преносе садржаје и исти нису карактеристични нити за једног произвођача, марку или врсту, и широко су распострањени на тржишту.

У петом и шестом жалбеном наводу жалилац наводи да се ставке 10. и 11. изоставе из предмета набавке или предмет јавне набавке подијелити у више лотова на начин да лотови чине одређене цјелине односно да се тачке 10) и 11) укључе у посебан лот.

Уговорни орган у изјашњењу наводи:

У конкретном случају саставни дио тражене опреме јесте и уређај за дигитално оглашавање будући даје исто саставни дио тражених редомата и као такво директно се увезује са редоматима и у директној је вези са радом редомата обзиром да се на истима омогућава дистрибуција садржаја са редомата које желимо пренијети порезним обвезницима, односно омогућавају дистрибуција садржаја са редомата информативног карактера или садржаја информативног карактера из надлежности појединих шалтера и услуга из надлежности Порезне испостава због које порезни обвезник и долази, нпр. који

број је сљедећи на реду, на који шалтер порезни обвезник одлази, који шалтер не ради или једноставно информације о бројевима на тотему те упуту који број представља коју област из надлежности рада Порезне испоставе Града Мостара односно услугу коју порезни обвезник жели од Порезне испоставе (да би порезни обвезник добио тражену услугу од стране запосленика мора знати на који шалтер ће отићи и која су му документа потребна, односно у коначници који број треба узети на тотему за издавање бројева и која документа мора имати са собом).
Такође, тражени РС са минималним карактеристикама описаним у тачки 11. Прилога број 3 тендерске документације је саставни дио тражених редомата, односно за функсионисање истих. Наиме, редомати функционишу на основу параметара односно постављених инпута које би изабрани најповољнији понуђач дефинисао према пословним процесима Порезне управе Федерације БиХ. Дакле, исти морају посједовати и софтвер за управљање редоматима и системом чекања у реду (обзиром да исти са сигурносног аспекта не може бити саставни дио мреже тј. сервера Порезне управе), за повлачење података и извјешћа о броју порезних обвезника који су посјетили одређени шалтер, броју обрађених захтјева, издатих листића и др. Обзиром да редомати не раде тј. не функционишу без софтвера, а да се софтвер као апликација за управљање мора инсталирати на рачунар (на који Порезна управа Федерације БиХ може инсталирати искључиво и једино платформу Windows 10) тиме је тражени РС из тачке 11. Прилога број 3. тендерске документације неопходан и као такав саставни дио предметне јавне набавке за нормалан рад и функционисање редомата. Карактеристике траженог рачунара су постављене на начин да дефинишу минималне и максималне захтјеве и посједују одредницу "као", то је ноторно да уговорни орган не преферира нити једну врсту, марку или произвођача, већ само поставља минималне карактеристике које мора посједовати да би могао да подржи апликативно windows 10 и софтвер за рад, управљање и дорађивање редомата. Овдје је посебно важно нагласити да тражени рачунар по карактеристима не задовољава остале пословне процесе и апликације Порезне управе Федерације БиХ те да је као такав само погодан за пратећи софтвер редомата и у друге сврхе се не може користити, те редомати без траженог РС и РС без тражених редомата нису употребљиви. Конкретно, као примјер неоснованости и паушалности жалбених навода наводимо примјер, да би према наводима жалитеља, уговорни орган требао покренути поступак набавке редомата, али без тотема за издавање листића. Циљ јавне набавке јесте да се једном набавком обухвати све што је потребно за конкретни предмет набављања, а не да се врши разбијање набавке и проводи више поступака набавке за исту ствар, што није дозвољено. Такође, у конкреном случају подјела на лотове није могућа из разлога што све тражене ставке представљају једну цјелину за функционисање предмета набавке, те би евентуалном подјелом на лотове, како сваки лот представља поступак за себе, било упитно окончање предмета набавке и употребљивост траженог. Надаље, понуђачи, у циљу добијања уговора увијек имају могућност подуговарања за одређене ставке и да на тај начин наступе заједнички и заједнички испуне захтјеве уговорног органа, а што жалитељу очигледно није познато.

Увидом у тендерску документацију у ставки 10. Образца за цијену тражен је мини РС за дигитално оглашавање, а у ставки 11. тражен је РС сервер.

Чланом 2. став (1) тачка а) подтачка 1) Закона о јавним набавкама прописано је:
Уговор о јавној набавци робе је уговор о јавној набавци чији су предмет куповина, најам и закуп робе или лизинг са или без опције куповине робе, као и уговор који као успутну ствар укључује и уградњу и/или постављање и/или монтажу уз робу.

Наиме, предмет јавне набавке у конкретном случају су робе, односно набавка, испорука, монтирање и пуштање у рад редомата – систем чекања у реду у Порезној испостави града Мостара, односно куповина робе са испоруком, монтирањем и пуштање у рад, а што је у складу са дефиницијом наведеном у члану 2. став (1) тачка а) подтачка 1) Закона о јавним набавкама.

Овај орган прихавата обзразложење угворног органа из горе наведеног изјашњења да се ради о набавци која представљаја једну цјелину за функционисање предмета набавке, односно да нема сврисходности и оправданих разлога за подјелу предметне јавне набавке на ЛОТ-ове.

На основу наведеног пети и шести жалбени наводи су **неосновани.**

Жалилац предметном жалбом захтијева накнаду трошкова за састав жалбе по пуномоћнику/адвокату др Остоји Кременовићу адвокату из Бања Луке у износу од 658,12 КМ.

С обзиром да је овај орган усвојио предметну жалбу, у складу са чланом 105. став (2) ЗУП-а, примјеном тарифног броја 3. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката у РС (Службени гласник РС број 68/05) усваја захтјев жалиоца за накнаду трошкова за састав жалбе у износу од 450,00 КМ, паушал 25% у складу с тарифним бројем 12. АТРС у износу од 112,50 КМ, ПДВ 17% у износу од 95,63 КМ, што укупно износи 658,12 КМ.

Овај орган одлучио је о висини трошкова, примјењујући тарифни број 3. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката у РС, који прописује накнаду у непроцјењивим предметима, састав жалбе у управном поступку, 150 бодова увећано за 50% за састав правног лијека и паушал у складу с тарифним бројем 12. АТРС. Овај орган одлучио је о висини трошкова у складу са ставом Суда БиХ изнесеним у Пресуди број С1 3 У 023495 16 У од 16.3.2018. године, а потврђеним у Пресуди апелационог управног вијећа Суда БиХ број С1 3 У 023495 18 Увп.

Повратуплаћених средстава на име накнаде жалбеног поступка у износу од 500,00 КМ извршит ће се на основу посебног рјешења овог органа, а у складу са чланом 108. став (7) Закона о јавним набавкама и чланом 4. Инструкције о начину уплате, контроле и повратанакнада прописаних чланом 108. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник БиХ" број: 86/14).

На основу чињеница утврђених у поступку и проведених доказа, а у складу са чланом 93. став (7), чланом 104. и 111. став (1) тачка д) Закона о јавним набавкама

("Службени гласник БиХ" број 39/14), овај орган ријешио је жалбу, као у диспозитиву овог Рјешења.

Поука о правном лијеку:
Ово рјешење је коначно и извршно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Суду Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења. Такса на тужбу износи 100,00 КМ.

ПРЕДСЈЕДНИК ВИЈЕЋА
Самир Шеховић, дипл.инж.арх.

Доставити:
- Дескинжињеринг д.о.о. Бања Лука, заступан по пуномоћнику др Остоји Кременовићу адвокату из Бања Луке
- Порезна управа Федерације БиХ
- Евиденција
- а/а